

POSTANOWIENIE

Dnia 19 października 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Roman Trzaskowski

w sprawie z wniosku M. G.
przy uczestnictwie W. Z. i J. Z.
o zmianę postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 19 października 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyni
od postanowienia Sądu Okręgowego w W.
z dnia 7 września 2017 r., sygn. akt XXVII Ca (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od wnioskodawczyni na rzecz uczestnika – J. Z. kwotę
240 (dwieście czterdzieści) zł z tytułu zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W dniu 20 lipca 2015 r. M. G. wniosła o zmianę postanowienia o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłej Z. Z., wydanego przez Sąd Rejonowy w P. w dniu 2 lipca 2013 r., sygn. akt Ns (...) - stwierdzającego nabycie spadku na mocy ustawy przez dzieci zmarłej: M. G., W. Z. i J. Z. w częściach po 1/3 - poprzez stwierdzenie, że spadek po zmarłej nabyła na podstawie testamentu wnioskodawczyni M. G.

Postanowieniem z dnia 18 sierpnia 2016 r. Sąd Rejonowy w P. oddalił wniosek, a postanowieniem z dnia 7 września 2017 r. Sąd Okręgowy w W. oddalił apelację wnioskodawczynie.

W skardze kasacyjnej, w uzasadnieniu wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, wnioskodawczynie wskazała przyczynę kasacyjną określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Oczywistą zasadność skargi wnioskodawczynie wiąże z zarzutem oczywistego naruszenia przepisów postępowania, tj. art. 378 § 1 i art. 382 w związku z art. 13 § 2 k.p.c., mającym polegać na nierozpoznaniu przez Sąd drugiej instancji części zarzutów apelacyjnych podniesionych przez wnioskodawczynię w apelacji. W ocenie skarżącej Sąd ten rozpatrzył jedynie zarzuty dotyczące oceny dowodów i ustaleń wskazujących na okoliczności odnalezienia testamentu własnoręcznego z dnia 20 listopada 2005 r., pominał natomiast zarzuty dotyczące oceny dowodów i ustaleń odnoszących się do okoliczności odnalezienia wcześniejszego testamentu własnoręcznego z dnia 21 lutego 2004 r., a więc i daty w jakiej wnioskodawczynie powzięła wiedzę o tym testamencie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z art. 398¹ § 1 k.p.c. wynika, że skarga kasacyjna przysługuje co do zasady od prawomocnych orzeczeń sądów drugiej instancji, a więc orzeczeń wieńczących dwuinstancyjne postępowanie sądowe, w którym sądy obu instancji dysponują pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. Jednakże zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania tylko wtedy, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W zamyśle ustawodawcy skarga kasacyjna stanowi zatem nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, w szczególności przez zapewnienie jednolitej wykładni i stosowania prawa. Wyłączną podstawą oceny pod kątem przyjęcia skargi

kasacyjnej do rozpoznania są wskazane w niej przyczyny kasacyjne wraz z uzasadnieniem (art. 398⁴ § 2 k.p.c.).

Skarżąca nie wykazała, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., a więc, że zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2016 r., II CSK 94/16, nie publ.) oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 kwietnia 2016 r., V CSK 622/15, nie publ.; z dnia 2 czerwca 2016 r., III CSK 113/16, nie publ.; z dnia 27 października 2016 r., III CSK 217/16, nie publ.).

Wbrew twierdzeniom skarżącej, Sąd Okręgowy ustosunkował się do całości zarzutów przedstawionych w apelacji. Nawet jeżeli część wywodów tego Sądu dotyczyła jedynie jej wiedzy o jednym z testamentów własnoręcznych, o którym w toku postępowania o stwierdzenie nabycia spadku zeznawali świadkowie i sama wnioskodawczyni, nie można pominąć, że pozostała część odnosiła się do obu testamentów. Uwzględniając, że „testamenty własnoręczne miały zostać odnalezione w barku (kredensie) spadkodawczyni, w którym miały się znajdować wyłącznie jej rzeczy (dokumenty i ubrania), przy czym tych pierwszych miało być niewiele”, Sąd odwoławczy stwierdził, iż „nie sposób uznać, że - mając wiedzę o istnieniu testamentu własnoręcznego - obiektywnie nie można było ich odnaleźć już na etapie postępowania o stwierdzenie nabycia spadku. Testamenty nie były ukryte, lecz znajdowały się wśród nielicznych dokumentów pozostawionych w barku (kredensie) zmarłej”. W tym kontekście Sąd przypomniał, że strona wnosząca o zmianę postanowienia spadkowego powinna wykazać, iż powołane przez nią fakty i dowody, które mają uzasadniać żądanie zmiany, pozostawały poza jej dostępem podczas poprzedniego postępowania, przy uwzględnieniu, że chodzi o obiektywną możliwość ich powołania. Sąd Okręgowy zaaprobował też w pełni ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego, który nie dał wiary zeznaniom świadków J. G. i R. G. oraz zeznaniom wnioskodawczyni w części, w której wskazywali, że testament został odnaleziony dopiero 4 lipca 2015 r. Nie można zatem twierdzić - zarzucając oczywiste naruszenie art. 378 § 1 i art. 382 w związku z art. 13 § 2 k.p.c. - że Sąd

Okręgowy nie ustosunkował się do zarzutów apelacyjnych dotyczących oceny dowodów i ustaleń dotyczących okoliczności odnalezienia w dniu 4 lipca 2015 r. dwóch testamentów własnoręcznych.

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 520 § 3 w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

jw